

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว

The factors influencing school guidance effectiveness of the secondary school under The Secondary Educational Service Area Office 7 Sakaeo province

พิชิต จินดาศรี¹ / ธนวิน ทองแพง² / ชัยพจน์ รักษาม³

Pichit Jindasri / Thanawin Thongpang / Chaipot Rak-ngam

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

E-mail : pichit_wangpraischool@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการบริหารงานแนะแนว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ครู และบรรยากาศโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนว (AD) ปัจจัยด้านครู (TE) และปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน (CL) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนได้ร้อยละ 94.90 และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 20.24 + .71 (AD) + .99 (TE) + 2.99 (CL)$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2559

Abstract

The purpose of this research was to study factors influencing school guidance effectiveness of the secondary school. There were 234 secondary school teachers who were randomly selected to be the samples. Questionnaires were used as tools in data collection. Statistical analysis was performed in terms of Mean, Standard Deviation, Pearson's Product Moment Correlation and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results revealed that: (1) The factors influencing school guidance effectiveness at the school in Sa Kaeo Province as a whole was at a high level excepting the guided administration factor. (2) Level of guided effectiveness in secondary school as a whole and each aspect was at a more level (3) The guided administration, teacher and school climate factors related with the guided effectiveness in school as a quite high level with statistical significance at level .01. (4) The factors influence toward guided effectiveness in school which could be selected as the best predictors were guided administration, teacher and school climate factor. The predicted power was found of being 94.90 percent with statistical significance at level .05. The predicted equation in form of raw data of guided effectiveness in the secondary school was:

$$\hat{Y} = 20.24 + .71 (AD) + .99 (TE) + 2.99 (CL)$$

Keywords: Factors influencing school guidance effectiveness, Secondary school

บทนำ

ปัจจุบันหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างหลักสูตร โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เพื่อการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ มีจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 20-21) อีกทั้งยังกำหนดให้งานแนะแนวเป็นภารกิจ ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนสร้างเสริมทักษะชีวิตให้สามารถค้นพบตนเองและพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพซึ่ง ลักษณะ สิริวิวัฒน์ (2543: 44) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง เรียนรู้ที่จะเข้าใจสภาพแวดล้อม รู้จักวิธีการ ที่จะเผชิญกับปัญหา ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง สามารถวางแผน การดำเนินชีวิตในอนาคตของตนเองได้อย่างถูกต้องและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ประสบความสำเร็จใน การประกอบอาชีพ สอดคล้องกับ ชัยรัตน์ แก้วแสนสุข (2545 : 3) ที่กล่าวไว้ว่า การแนะแนว มีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาคน อันเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดการศึกษาแห่งชาติโดยเฉพาะ

อย่างยิ่งระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข การบริหารงานแนะแนวเป็นการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือการจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนตัดสินใจได้อย่างฉลาด ปรับตัวได้ดีและมีชีวิตที่ราบรื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคม

โรงเรียนจัดเป็นองค์การทางการบริการที่มีการจัดองค์การคล้ายคลึงกับองค์การทางการบริหารทั่วไปผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่จัดระเบียบบุคคลเช่นเดียวกับผู้บริหารองค์การอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย โดยมีการแบ่งสรรหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างการทำงาน และความสามารถของบุคคลหรือกลุ่มคนที่รวมกัน ทำให้สำเร็จโดยมีความขัดแย้งน้อยที่สุด และยังทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้ที่จะได้รับผลงานและ ผู้ปฏิบัติงานนั้น ความสำเร็จของผู้บริหารมิใช่อยู่ที่การมีอำนาจบังคับ แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญมาก ปัจจัยหนึ่งคือ ความสามารถในการจัดการในอันที่จะสร้างบรรยากาศการบริหารที่ดี ลักษณะการบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีนั้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายควรให้บุคลากร ในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีการนำข้อมูลจากการสำรวจ

สภาพปัจจุบันมากำหนดนโยบายในการ แก้ปัญหาและพัฒนางาน การมอบหมายงานหรือการสั่งการ ก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา อย่างแจ่มชัด เหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง มอบหมายงาน แล้วติดตามช่วยเหลือ ถามไถ่ ดูแลความเหน็ดเหนื่อย ยกย่องชมเชย มีการสร้างขวัญและกำลังใจ จัดสวัสดิการให้มีหลายๆ รูปแบบขณะเดียวกันก็จะสนับสนุนให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งจะทำให้บรรลุ เป้าหมายและประสิทธิผลของโรงเรียนร่วมกัน (นิศากร สนศิริ, 2554: 15)

ในส่วนประสิทธิผลของโรงเรียนนั้น คือ ผลสำเร็จอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตามโครงการ หรือแผนงานนั้นตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้ตั้งไว้ หรือได้คาดหวังไว้ โดยหากนำมาศึกษาแล้วจะพบว่าประสิทธิผลนั้นคือ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นแล้วตัวเราคิดหรือวางแผนที่จะประกอบกิจการใดแล้วสามารถทำกิจการนั้นให้สำเร็จได้ตามที่คิดหรือวางไว้ เรียกว่า การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพ แนวความคิดสมัยใหม่ในการจัดกิจการงานจะเริ่มต้นที่การตั้งจุดสำเร็จของงาน นั่นคือ ในการวางแผนงานนั้น ณ จุดเริ่มต้นของงานจะมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์กันว่าผลสำเร็จที่เราต้องการนั้นคืออะไร ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง การที่ดำเนินโครงการหรืองานอย่างหนึ่ง อย่างใดแล้วและปรากฏว่าผลเกิดขึ้น (Outcomes) หรือผลผลิตที่เกิดขึ้น (Output) ณ ระดับหนึ่งระดับใดที่เป็นเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีการใช้ทรัพยากร (Resources) หรือปัจจัยนำเข้า (Inputs) มากน้อยเพียงใด ถ้าใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้ามาดำเนินการในโครงการหรืองานได้น้อยที่สุด และผลที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การดำเนินโครงการนั้นจะมีประสิทธิผลสูงสุด ทั้งนี้โดยการเปรียบเทียบโครงการแต่ละโครงการที่สามารถดำเนินการแล้วบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดได้เหมือนกัน ในทางตรงกันข้ามโครงการใดแม้ว่าจะสามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้เหมือนกันก็ตามแต่ใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้ามากกว่าโครงการอื่นๆ โครงการนั้นก็จะไม่ใช่โครงการที่มีประสิทธิผลสูงสุด (วชิรวัชร งามละม่อม, 2556: 1)

การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงมานานแล้ว แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากการติดตามผลการดำเนินงานแนะแนวตามแผนยุทธศาสตร์การแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555- 2559) ได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อจำกัดของแผนพัฒนาการแนะแนว พบปัญหาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมีปัญหาด้านส่วนตัว ปัญหาด้านการศึกษาและอาชีพที่รัฐควรเอาใจใส่ และสภาพปัญหาของแผนพัฒนาที่ผ่านมายังส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่อง คือ ด้านการบริหารจัดการงานแนะแนว ยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วนตามที่กำหนดขาดการประสานงานและการส่งต่องานอย่างเป็นระบบในทุกระดับ ด้านการส่งเสริมและเร่งรัดการจัดบริการแนะแนว ยังไม่มีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนทุกระดับ ศักยภาพของบุคลากรด้านวิชาการ ไม่เพียงพอและขาดการเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานอย่างไม่เป็นระบบ รวมทั้งด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวในเชิงปริมาณ สัดส่วนจำนวนครูแนะแนวต่อผู้เรียนไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการแนะแนวทำให้การดูแล

ช่วยเหลือผู้เรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากครูแนะแนวมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและประสบการณ์ต่างๆให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องแต่ยังไม่เพียงพอในการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554 ก : 1)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ซึ่งตัวแปรที่ศึกษา คือ ปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนว ปัจจัยด้านครู และ ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน เป็นตัวแปรต้น ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริการรวบรวมข้อมูล 2) ด้านบริการสารสนเทศ 3) ด้านบริการให้คำปรึกษา 4) ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล และ 5) ด้านบริการติดตามและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารและทำให้งานแนะแนวในโรงเรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ครู และบรรยากาศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ครูและบรรยากาศโรงเรียนกับประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านการบริหารงาน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว
2. การบริหารงานแนะแนว ครูและบรรยากาศโรงเรียนสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วได้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตามแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 14-20) เฉลิมพล มุลาลี (2547: 7) โสภิน ม่วงทอง (2553: 13) และลิทวิน และสตริงเจอร์ (Litwin & Stringer. 2002) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ทั้งหมด 609 คน กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน แล้วจึงทำสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนว ปัจจัยด้านครู และ ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริการรวบรวมข้อมูล 2) ด้านบริการสารสนเทศ 3) ด้านบริการให้คำปรึกษา 4) ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล และ 5) ด้านบริการติดตามและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว จำนวน 14 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด 609 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ตารางของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดและจำนวนโรงเรียน แล้วจึงทำสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังปรากฏในตารางที่ 2

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน จำนวน 80 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยแบบสอบถามนี้มุ่งวัดระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานแนะแนวซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตามแนวคิดของ และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 14) ได้ทั้งหมด 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยการบริหารงานแนะแนว 2) ปัจจัยด้านครู และ 3) ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนยึดตามแนวคิดของลิตวิน และสทริงเจอร์ (Litwin & Stringer. 2002) โดยแบบสอบถามพัฒนามาจาก รัตนา เมืองจินดา (2553 : 100-105) ปราณี ตันติตระกูล (2556 : 228-240) เฉลิมพล มุลาภิ (2547 : 7) โสภิณ ม่วงทอง (2553 : 13) ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประยุกต์ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Best & Kahn. 1993 : 246-250)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว แบบสอบถามนี้มุ่งวัดระดับประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียน ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริการรวบรวมข้อมูล ด้านบริการสารสนเทศ ด้านบริการให้คำปรึกษา ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล และด้านบริการติดตามและประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบสอบถามของ นฤมล จันทนิยม (2550 : 99 -107) และ รัตนพร บรรจง (2554 : 120 -125) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้วัดประสิทธิผลของงานแนะแนว ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดค่าของคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีประสิทธิผลมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีประสิทธิผลมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีประสิทธิผลปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีประสิทธิผลน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีประสิทธิผลน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแผนงาน และประสิทธิผลงานแผนงานทั้ง 5 ด้าน
2. สรุปรอบแนวคิด ขอบเขตของการวิจัย กำหนดนิยามศัพท์ โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบสอบถามของ นฤมล จันทนิยม (2550 : 99-107) รัตนาพร บรรจง (2554 : 120-125) รัตนา เมืองจินดา (2553 : 100-105) เฉลิมพล มุลาลี (2547 : 161-164) และโสภิต ม่วงทอง (2553 : 13) โดยยึดตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 20)
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา และความเหมาะสมของเนื้อหา

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา และความเหมาะสมของเนื้อหา โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) จำนวน 5 คน
2. นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC ได้ค่าระหว่าง .60 - 1.00 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้
  - 3.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) แบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารงานแผนงานได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .77-.90 ปัจจัยด้านครูได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .66 -.93 ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนได้ค่าระหว่าง .70 -.87 และแบบสอบถามประสิทธิผลของงานแผนงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .25 -.87
  - 3.2 หาคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาร์ค (Cronbach.

1990 : 202-204) แบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนวได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 ปัจจัยด้านครูได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และแบบสอบถามประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เสนอไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งและเก็บแบบสอบถามจากโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามบางส่วนผ่านทางไปรษณีย์ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.29
3. นำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์และลงรหัส (Coding) เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อทราบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียน โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกณฑ์ของการแปลความหมายโดยใช้ค่าเฉลี่ย ปัจจัย/ประสิทธิผล

งานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 22-25) มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ปัจจัย/ประสิทธิผลงานแนะแนวอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ปัจจัย/ประสิทธิผลงานแนะแนวอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ปัจจัย/ประสิทธิผลงานแนะแนวอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ปัจจัย/ประสิทธิผลงานแนะแนวอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ปัจจัย/ประสิทธิผลงานแนะแนวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence)

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามและคะแนนรวม (Item-total Correlation) ซึ่งการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถาม (X) กับคะแนนรวมของคำถามอื่นที่เหลือ (Y) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-moment Correlation Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 85-86)

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1990: 202-204)

3. สถิติที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ครูและบรรยากาศโรงเรียน กับประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ได้แก่สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์การแปลผลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามแนวคิดของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 44) ดังนี้

0.81 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง

0.61 – 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง

0.41 – 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง

0.21 – 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

0.00 – 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและคัดเลือกตัวแปรด้วยวิธี stepwise ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยการบริหารงานแนะแนว (AD) ปัจจัยครู (TE) และปัจจัยบรรยากาศโรงเรียน (CL) ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา (Y)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว สรุปได้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ครู และบรรยากาศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการบริหารงานแนะแนวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล งานแนะแนวในโรงเรียน	n = 230			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการบริหารงานแนะแนว	3.46	.38	ปานกลาง	3
2. ด้านครู	3.67	.47	มาก	2
3. ด้านบรรยากาศโรงเรียน	3.89	.41	มาก	1
รวม	3.67	.38	มาก	

2. ระดับประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ด้านบริการรวบรวมข้อมูล ด้านบริการติดตามและประเมินผล ด้านบริการสารสนเทศ และด้านบริการให้คำปรึกษา ตามลำดับ ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ ประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	n = 230			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านบริการรวบรวมข้อมูล	3.78	.53	มาก	2
2. ด้านบริการสารสนเทศ	3.77	.50	มาก	4
3. ด้านบริการให้คำปรึกษา	3.57	.49	มาก	5
4. ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล	3.78	.50	มาก	1
5. ด้านบริการติดตามและประเมินผล	3.77	.49	มาก	3
รวม	3.74	.45	มาก	

3. ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ครู และบรรยากาศโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง และพบว่าปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยปัจจัยด้านการบริการงานแนะแนว และปัจจัยด้านครูมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

4. ปัจจัยโดยรวมสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วได้ โดยปัจจัยทั้ง 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนว(AD) ปัจจัยด้านครู (TE) และปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน (CL) โดยรวมปรากฏว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน เป็นตัวพยากรณ์ได้ดีที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมทั้ง 3 ปัจจัย .974 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสถิติของตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด 3 ปัจจัยที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวม

ตัวพยากรณ์	b	S.E .b	β	t	p
ปัจจัยการบริหารงานแนะแนว (AD)	2.72	.11	1.57	23.16	.000
ปัจจัยด้านครู (TE)	.99	.07	.28	13.14	.000
ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน (CL)	2.99	.23	.85	12.49	.000
ค่าคงที่ (b_0) 20.24 2.20				9.18	.000
R = .974 R ² = .949 S.E.est = 4.45					

ปัจจัยทั้ง 3 ด้านสามารถทำนายประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ได้ร้อยละ 94.90 และ เมื่อนำค่าสถิติตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด 3 ในภาพรวมมาสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 20.24 + .71 (AD) + .99 (TE) + 2.99 (CL)$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญจากการค้นพบเพื่อนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ด้านบริการรวบรวมข้อมูล ด้านบริการติดตามและประเมินผล ด้านบริการสารสนเทศ และด้านบริการให้คำปรึกษา ตามลำดับ จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านบริการรวบรวมข้อมูล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการรวบรวมข้อมูล เพราะว่าการดำเนินงานแนะแนวให้มีความคล่องตัวและมีความชัดเจนในการปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน การจัดบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน และสิ่งแวดล้อมของนักเรียนแต่ละบุคคลที่จะมาใช้บริการแนะแนว เพื่อจะได้รู้จักและเข้าใจนักเรียนซึ่งจะได้ช่วยเหลือนักเรียนได้

อย่างถูกต้องเหมาะสม ข้อมูลของนักเรียนที่ควรศึกษาได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทางด้านสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ข้อมูลทางด้านผลสัมฤทธิ์ ข้อมูลทางด้านความถนัด ข้อมูลทางด้าน การปรับตัว ข้อมูลทางด้านความสนใจ ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวางแผนชีวิตในอนาคต และข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนด้วย (คมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2549 : 142-143) ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้ต้องนำมารวบรวมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและมีระเบียบในการจัดเก็บเพื่อความสะดวกในการนำข้อมูลมาใช้ได้ทันที นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญา จูเจริญ (2556) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในจังหวัดระยอง พบว่า สภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในจังหวัดระยอง ด้านบริการรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับน้อย ดังที่ชฎาลักษณ์ ปาลี (2551) ได้ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวในโรงเรียนของผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านปาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านบริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาต้องการมากที่สุดในเรื่องให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านส่วนตัว ครอบครัว การศึกษา และด้านบุคลิกภาพ ในขณะที่ครูมีความต้องการข้อมูลที่เที่ยงตรงและชัดเจน

1.2 ด้านบริการสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่สูงที่สุด คือการเชิญวิทยากรภายนอกมาเพื่อให้ความรู้ด้านจิตวิทยาแก่ครูและนักเรียน ตลอดจนจัดหาสถานที่ หรือศูนย์ข้อมูลทางการแนะแนวด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม จากผลการวิจัยอาจเนื่องมาจาก งานบริการสนเทศ (Information service) นั้น เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจหรือข่าวสารต่าง ๆ แก่นักเรียนทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และปรับปรุงบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการเชิญวิทยากรทำให้บุคลากรและนักเรียนได้รับความรู้ที่แตกต่างและทันสมัยเพิ่มมากขึ้น และเพื่อที่นักเรียนจะสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพรวมทั้งใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิต แบ่งออกได้ดังนี้ 1) สารสนเทศทางการศึกษา คือ การให้สารสนเทศเกี่ยวกับโอกาสและข้อกำหนดต่าง ๆ ทางด้านการศึกษาหรือการฝึกฝนรวมทั้งหลักสูตร สถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ ของชีวิตการเรียน 2) สารสนเทศทางด้านอาชีพ คือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ทางด้านการงาน ความต้องการแรงงานทั้งในปัจจุบันและในอนาคตแหล่งที่จะให้สารสนเทศทางอาชีพเพิ่มเติมและรวมทั้งสารสนเทศของการศึกษาต่อ 3) สารสนเทศทางด้านส่วนตัวและสังคม คือ การให้สารสนเทศที่เกี่ยวกับโอกาสและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีต่อบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งจะช่วยให้เด็กวัยรุ่นได้เข้าใจตนเองได้ดีขึ้น (นิตยา เรืองแป้น, 2545 : 255) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนพร บรรจง (2554) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูในตำแหน่งครู แนะแนวและครูที่ปรึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการสารสนเทศ ด้านจัดวางตัวบุคคล ด้านบริการติดตามและประเมินผล และด้านบริการให้คำปรึกษา

1.3 ด้านบริการให้คำปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่สูงที่สุด คือการเชิญวิทยากรภายนอกมาเพื่อให้ความรู้ด้านจิตวิทยาแก่ครูและนักเรียน ตลอดจนจัดหาสถานที่ หรือศูนย์ข้อมูลทางการแนะแนวด้านต่างๆได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นเพราะว่างานบริการให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาโดยมีการพบปะเป็นการส่วนตัว เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพการให้คำปรึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล (individual counseling) เป็นการให้คำปรึกษาระหว่างผู้ให้คำปรึกษาหนึ่งคนและผู้มาขอรับคำปรึกษาหนึ่งคน มีการสร้างสัมพันธภาพร่วมกันเพื่อให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้สำรวจ ทำความเข้าใจเพื่อการรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การเห็นแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่ถูกต้องและมีการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ 2) การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม (group counseling) เป็นการให้คำปรึกษาของผู้ที่มีปัญหาในประเด็นเรื่องเดียวกัน จำนวน 8 – 12 คน มาเข้ากลุ่มรวมกันเพื่อปรึกษาและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันการพูดคุยกันภายในกลุ่มสมาชิก จะนำไปสู่การเรียนรู้แนวทางแก้ไขปัญหาคำปรึกษามีวิธีหลายแบบแตกต่างกัน (วินัย ลิ้มบุพศิริพร, 2544 : 39-40) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ตันติตระกูล (2556) ซึ่งให้เห็นว่า เราควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษาควรเป็นครู ที่จบแนะแนวโดยตรง ทำให้มีจิตวิทยาที่ดีมีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการให้คำปรึกษา มีความรู้ความเข้าใจในการบริการให้คำปรึกษา ต้องรักษาความลับได้ ประสานความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาที่ถูกต้องแก่นักเรียน รวมทั้งเป็นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องได้อีกด้วย

1.4 ด้านการจัดวางตัวบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นการจัดให้มีแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ ความต้องการ ของนักเรียน และจัดเก็บเป็นอย่างไรระบบ ส่งเสริมให้นักเรียนได้วางแผนเลือกอาชีพการศึกษาได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เหมาะสม จากผลการวิจัยอาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียนและประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อให้การบริหารงานแนะแนวเกิดประสิทธิผลสูงสุดโดยผ่านการบริการทั้งหมดทุกด้าน ดังที่ ศุภลักษณ์ จารุรัตน์จามร (2544 : 52) กล่าวว่า iva การดำเนินการแนะแนวให้มีประสิทธิผลนั้นครูแนะแนวจะต้องจัดการ แนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เป็นงานช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้การแนะแนวกับการศึกษาไม่อาจแยกออกจากกันได้โดยเด็ดขาด การแนะแนว

เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจะต้องจัดกิจกรรมเป็นขั้น ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับลักษณะ สรีรวิวัฒน์ (2543 : 14-15)

ที่กล่าวว่า การแนะแนวจัดขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนให้เจริญทุกด้าน คือ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มุ่งให้ทุกคนมีสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการพัฒนาตนเอง โดยถือว่าการแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เป็นงานบริการที่ช่วยในการจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้เจริญเต็มที่ จึงถือได้ว่าการแนะแนว มีความสำคัญในการแนะแนวนักเรียนซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งยอมรับในคุณค่าของนักเรียน ส่งเสริมให้เขารู้จักตนเอง ค้นพบตนเอง และครูแนะแนวต้องเน้นทักษะในการใช้ชีวิตเพื่อนักเรียนอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุขนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณมล จันทนิยม (2550) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแนะแนวของครูแนะแนวอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านบริการติดตามและประเมินผล เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับที่สาม จากผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือ ความชัดเจนของแบบฟอร์มเพื่อการติดตามประเมินผล รองลงมาคือ การนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลประเมินผลไปวางแผนดำเนินการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และความร่วมมือของผู้บริหารและคณะครูในการติดตามผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า งานติดตามผลการดำเนินงานบริการต่างๆที่จัดให้นักเรียนนั้นจะต้องมี บริการติดตามผลและประเมินผลมี 2 งาน คือ งานติดตามผล และงานประเมินผล งานติดตามผล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนซึ่งเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนให้สามารถแก้ปัญหาและปรับปรุงตนในด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประเมินผลการดำเนินงานแนะแนว และงานอื่นๆ ของโรงเรียน ส่วนงานประเมินผล มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาผลที่ได้จากการดำเนินโครงการแนะแนวว่ามีคุณค่ามากน้อยเพียงใด (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2555 : 61-62) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา ต้นตาคม (2550) ได้ศึกษาความคาดหวังครูผู้สอนกับบริการแนะแนวโรงเรียน เขตพุนศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีระดับความคาดหวังกับบริการติดตามประเมินผล มีระดับความคาดหวังปานกลาง ในเรื่องการศึกษาค้นคว้างานวิจัยงานแนะแนวเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนพร บรรจง (2554) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูในตำแหน่งครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการสารสนเทศ

ด้านจัดวางตัวบุคคล ด้านบริการติดตามและประเมินผล และด้านบริการให้คำปรึกษา

ดังนั้นการดำเนินงานแนะแนวให้เกิดประสิทธิผลนั้น จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ การปฏิบัติงานแนะแนวที่จัดขึ้นต้องครอบคลุมเนื้อหาสาระทั้ง 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลนักศึกษารายบุคคล บริการบริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามและประเมินผล ซึ่งพบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ย่อมแสดงให้เห็นว่ามีความสำคัญเกี่ยวเนื่องจะขาดงานใดงานหนึ่งไม่ได้ ต้องมีการประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ความสำเร็จและคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ด้านครู และด้านบรรยากาศโรงเรียน กับประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง และพบว่าปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนว และปัจจัยด้านครูมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการบริหารงานแนะแนวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลงานแนะแนวในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานแนะแนวเป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงและถือว่าเป็นภารกิจหลักที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การบริหารงานแนะแนวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับบนถมล จันทรนิม (2550) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานแนะแนวก็จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นแล้ว ปัจจัยด้านครู และด้านบรรยากาศโรงเรียนยังมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา บุญดีเรก (2546) ได้ศึกษากระบวนการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจของครูแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า กระบวนการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมและด้านการสนับสนุนด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง และความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียน และความพึงพอใจของครูแนะแนวที่มีต่อกระบวนการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียน พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาปัจจัยโดยรวมสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วได้ โดยปัจจัยทั้ง 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนว ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน ผลการศึกษา ในครั้งนี้จากการพยากรณ์แบบขั้นตอน โดยเลือกรูปแบบนำเสนอที่ดีที่สุดในการประเมินปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ดังนี้

3.1 ปัจจัยการบริหารงานแนะแนว เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียน จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารงานแนะแนวยังคงมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนโดยตรงเช่นกัน แม้จะมีค่าเฉลี่ยรองลงมาจากด้านบรรยากาศโรงเรียนก็ตาม อย่างไรก็ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ข : 22) ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารงานแนะแนวเป็นการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือการจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนตัดสินใจได้อย่างฉลาด ปรับตัวได้ดีและมีชีวิตที่ราบรื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคม การบริหารงานแนะแนวจะดำเนินการไปได้ดีเพียงใดนั้น จะต้องเกิดจากความรู้ความสามารถของ ผู้บริหารโรงเรียน ในการดำเนินงานทั้ง 5 ด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิผล อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ลักษณะ สรีวิวัฒน์ (2543 : 339-340) ได้สรุปหลักการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของบริการแนะแนวเป็นอย่างดี มีความตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดบริการนี้ในโรงเรียน พร้อมทั้งจะให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ เวลาที่จัดกิจกรรม กำลังคน อีกทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานแนะแนว รวมทั้งบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของบริการแนะแนวในโรงเรียนและพร้อมที่จะร่วมงาน และในการริเริ่มโครงการจะต้องให้บุคลากรในโรงเรียนรับรู้ในการวางแผนงานด้วย นอกจากนี้ยังต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการบริการแนะแนวอย่างชัดเจน และครอบคลุมทั้งการป้องกันปัญหา การแก้ปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน มีบริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ คือ บริการที่สนองความต้องการของนักเรียนดังนั้นจะต้องมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนที่จะวางโครงการ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีบริการแนะแนวจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนทุกคน และทุกระดับชั้น นอกจากนี้แล้วแฮท และสเตฟเฟลอร์ (Hatch & Stefflre, 1969 : 35) ได้ยืนยันว่าผู้บริหารต้องดำเนินการจัดบริการแนะแนวใน 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การกำหนดบุคลากร และการดำเนินการ จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนดังกล่าวจะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพต้องมีหลักการดังนี้คือ ผู้บริหารกับการบริหารงานแนะแนวต้องเกี่ยวข้องกับ การกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากร การวางแผนงาน การจัดองค์การและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล วิบูลมงคล (2551) ได้ศึกษาพฤติกรรมการณ์พิเศษของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานแนะแนวของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล พบว่า พฤติกรรมการณ์พิเศษของผู้บริหารสังกัดเทศบาลอยู่ใน

ระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกำกับ ติดตามและให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติงาน และยังสอดคล้องกับซูลีเกอร์ แก้วระยับ (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานแนะแนวในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร การปฏิบัติงานแนะแนวในสถานศึกษา และพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานแนะแนวในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารและการปฏิบัติงานแนะแนวในสถานศึกษาในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3.2 ปัจจัยด้านครู จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านครูสามารถพยากรณ์และส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้วในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว ปรากฏว่า ปัจจัยด้านครูส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียน ด้านบริการรวบรวมข้อมูลและด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูทุกคนต้องทำหน้าที่เป็นครูแนะแนว อยู่แล้วโดยถือว่าเป็นหน้าที่หลักของครูทุกคนเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการเก็บข้อมูลนักเรียนเพื่อนำมาเป็นสารสนเทศพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันที และการศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลช่วยให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนว เช่น ผู้บริหาร ครูแนะแนว รวมทั้งบิดามารดา หรือผู้เกี่ยวข้องสามารถรู้จัก และเข้าใจนักเรียนได้เป็นอย่างดีการศึกษาเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ที่สำคัญคือ “การเก็บรวบรวมข้อมูล” ซึ่งหลักในการรวบรวมข้อมูลคือ ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่ได้มาต้องเป็นข้อมูลที่ชัดเจน สามารถเข้าใจง่าย ต้องตรงกับความ เป็นจริง และเป็นข้อมูลที่สรรหาอย่างดีเป็นข้อมูลที่ เป็นปัจจุบันทันเหตุการณ์ไม่ล้าสมัยและต้องเก็บข้อมูลไว้ อย่างเป็นระเบียบ (Clifford, 1958 : 210) และยังสอดคล้องกับดารณี อุทัยรัตนกิจ (2540 : 48) ได้กล่าวถึงกระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลว่า เริ่มจากครูแนะแนวประชุมปรึกษาหารือกับครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เป็นต้น ลักษณะของข้อมูลที่รวบรวม ต้องเป็นข้อมูล นักเรียนที่เกี่ยวกับ ประวัติ สภาพแวดล้อม การศึกษา สุขภาพ ความสนใจความต้องการ และความถนัด ระดับสติปัญญา สภาพแวดล้อม ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เด็กนักเรียนได้รับชีวิตภายในโรงเรียน เพื่อนสนิท และการปรับตัวของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนพร บรรจง (2554) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูในตำแหน่งครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบริการการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัจจัยด้านการสอนและการประเมินผล ได้แก่ความพร้อมและความสนใจของครูผู้สอน การใช้เวลาสอนและการวัดผลของครูล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลดีต่อตัวครูผู้สอนทั้งในวิชา

หลักของตนเองแล้วยังมีผลดีต่อการสอนกิจกรรมแนะแนวได้อีกด้วย

3.3 ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน เป็นปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนที่ดีที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบรรยากาศโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของกิจการ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรในองค์กรนั้นคือครูที่ปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน ซึ่งถ้าผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศภายในองค์กรที่ดี ย่อมมีผลทำให้ครูทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลไปยังประสิทธิผลงานแนะแนวอีกด้วย ดังที่ธเนศ ขำเกิด (2543. : 36-39) ได้อธิบายถึง ความสำคัญของการสร้างบรรยากาศโรงเรียนไว้ว่า บรรยากาศโรงเรียนเป็นภาพรวมของความรู้สึก ที่บุคคลมีต่อโรงเรียน ถ้าเป็นบรรยากาศที่ดีก็จะส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความรัก ความผูกพัน ความพอใจ อบอุ่นใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับนิศากร สนสิริ (2554 : 15) ที่กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศการบริหารที่ดี และ ลักษณะการบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีนั้น ควรเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ควรให้บุคลากร ในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีการนำข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน มากำหนดนโยบายในการ แก้ปัญหาและพัฒนางาน การมอบหมายงานหรือการสั่งการ ก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา อย่างแจ่มชัด เหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง มอบหมายงานแล้วติดตามช่วยเหลือ ถ้ามองดูแลความเหน็ดเหนื่อย ยกย่องชมเชย มีการสร้างขวัญและกำลังใจ จัดสวัสดิการให้มีหลายๆ รูปแบบ ขณะเดียวกันก็จะสนับสนุนให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน ดังนั้นสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลไปยังประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงามตา ธาณวรรณ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากการอภิปรายผลทั้งหมดชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยการบริหารงานแนะแนว ปัจจัยด้านครู รวมทั้งปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนล้วนส่งผลไปยังประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมาก เนื่องจากงานแนะแนวเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคนไม่ใช่แค่ให้ครูที่ปฏิบัติงานแนะแนวเท่านั้น แต่ครูผู้สอนทุกคนต้องช่วยเหลือให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ทำให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี รู้จักเลือกและตัดสินใจได้อย่างฉลาดและเหมาะสม ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ทั้งด้านการเรียน ด้านอาชีพ และการพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนั้นประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อการดำเนินงานแนะแนวเกิดประสิทธิผลสูงสุดโดยผ่านการบริการทั้ง 5 ด้าน ซึ่งการดำเนินงานแนะแนวให้เกิดประสิทธิผลนั้นย่อมเกิดจากปัจจัยหลายๆด้าน ทั้งนี้ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะขับเคลื่อนการบริหารงานแนะแนว และส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียน ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้บุคลากรมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานแนะแนว เช่น การให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ

1.2 โรงเรียนควรการจัดทำแผนปฏิบัติงานแนะแนว โดยคำนึงถึงการจัดบริการแนะแนว 5 บริการ อย่างครบถ้วน

1.3 ครูควรคำนึงถึงการจัดทำสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน

1.4 ผู้บริหารควรจัดบรรยากาศที่ดีโดยเฉพาะความสนุกและความพึงพอใจในการทำงาน ภายใต้บรรยากาศที่ดี สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นกับครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา เพื่อให้การดำเนินงานแนะแนวเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และยังส่งผลดีไปยังนักเรียนอีกด้วย

1.5 โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการทำงานพิเศษนอกสถานศึกษา โดยถือเป็นความลับ

1.6 โรงเรียนควรมีการจัดโครงการปัจฉิมนิเทศที่ต่อเนื่องทุกปี

1.7 ครูแนะแนวควรติดตามผลการให้คำปรึกษาทุกครั้งเพื่อทราบความก้าวหน้าของนักเรียน หลังให้คำปรึกษาแล้ว

1.8 ครูแนะแนวควรจัดให้มีแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ ความต้องการ ของนักเรียน และจัดเก็บเป็นอย่างระบบ ส่งเสริมให้นักเรียนได้วางแผนเลือกอาชีพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

1.9 ครูแนะแนวควรสร้างเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานแนะแนว ในทุกบริการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆที่อาจจะส่งผลต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว เช่น ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษากลุ่มประชากรที่เป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ทั้ง 3 จังหวัด เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถพัฒนาประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนให้ทั่วทั้งเขตพื้นที่การศึกษา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2559

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 ก). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนิษฐา บุญดีเรก. (2546). **กระบวนการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจของครูแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2549). **การแนะแนวเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- งามตา ธาณิวรรณ. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เฉลิมพล มุลาลี. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระบบทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชฎาลักษณ์ ปาลี. (2551). **ความต้องการบริการแนะแนวในโรงเรียนของผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านปาง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยรัตน์ แก้วแสนสุข. (2543). **การดำเนินงานแนะแนวครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา**. ชลบุรี : พิมพ์ลักษณ์
- ชุลีกร แก้วระยับ. (2548). **พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานแนะแนวในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ญาติดา ต้นตาคม. (2550). **ความคาดหวังครูผู้สอนกับบริการแนะแนวโรงเรียนเขตพุนศึกษาจังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2540). **แนะแนวที่มีที่ไหน**. วารสารแนะแนว 31(165) 44-46.
- ธเนศ ขำเกิด. (2543). **การจัดโรงเรียนเสมือนหนึ่งเป็นบ้าน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- นิตยา เรืองแป้น. (2545). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการจัดและการบริหารงานแนะแนว
ในโรงเรียน. ยะลา: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏยะลา.
- นิรมล วิบูลมงคล. (2551). พฤติกรรมกรณีพิเศษของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานแนะแนว
ของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิตการ สนศิริ. (2554). บรรยากาศองค์การโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นฤมล จันทรมนิม. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารกับการปฏิบัติงาน
แนะแนวในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี ตันติตระกูล. (2556). ปัจจัยการควบคุมงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ:
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- รัตนา เมืองจินดา. (2553). ความพึงพอใจของครูแนะแนวที่มีต่อการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัตน์พร บรรจง. (2554). ปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักขณา สรีวัฒน์. (2543). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคทางการวิจัยเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีนิยาสาส์น.
- วชิรวัชร งามละม่อม. (2556). แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล. วันที่ค้นข้อมูล 25 พฤศจิกายน
2558. เข้าถึงได้จาก [https:// file.siam2web.com/trdm/journal/201331_81268](https://file.siam2web.com/trdm/journal/201331_81268)
- วินัย ลิ้มบุพศิริพร. (2544). ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภลักษณ์ จารุรัตน์จามร. (2544). “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : ครูทุกคนเป็นครู
แนะแนว”. วารสารวิจัย มข.ฉบับบัณฑิตศึกษา. 24(3). 153.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554 ก). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานแนะแนะแนว ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555- 2559). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). แนวการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โสภิต ม่วงทอง. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ ในภาคตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉญา จูเจริญ. (2556). ปัญหาการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Best, J.W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). Boston, M.A. : Allyn and Bacon.
- Click, W. C. (1991). *The Elementary School Counseling's Role and Principles*. Ed.D. *Dissertation*. State University of New York at Buffalo. (Online). Available: <http://proquest.umi.com/pqdweb>
- Clifford, J.G. (1958). *Local Knowledge: Further Essays in Inpretative Anthropology*. Massachusetts: Havard University Press.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed). New York : Harper Collins.
- Hatch, R.N., & Stefflre, B. (1969). *Administration of Guidance Service*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.
- Litwin, G., & Stringer, R. (2002). *Leadership and organizational climate*. New Jersey: Upper Saddle River.